

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/275/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213212086
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2213212086.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Zlatice Javorovej a sudkýň JUDr. Evy Barcajovej a JUDr. Ivety Jankovičovej v právnej veci žalobkyne: CETELEM SLOVENSKO a.s., Bratislava, Panenská 7, zast. usadenou euroadvokátkou: JUDr. Helena Strachotová, Martin, Hviezdoslavova 7, proti žalovanej: I. X., nar. XX. T. XXXX, trvalo bytom L. Q., P. E. XXXX/XX, t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou: Mgr. L. U., zamestnankyňa Okresného súdu Galanta, o 1.061 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo 7. marca 2014 č. k. 14C/37/2013-76 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti veci samej **p o t v r d z u j e .**

V časti trov konania rozsudok súdu prvého stupňa **m e n í** tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni náhradu trov prvostupňového konania v sume 56,92 eur na trovách právneho zastúpenia a v sume 21,76 eur na iných trovách, a to k rukám advokátky žalobkyne, všetko do 3 dní.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I/ žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 712,20 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 712,20 eur od 1. júla 2010 do zaplatenia, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, II. vo zvyšku žalobu zamietol a III. žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania (správne mal uložiť zaplatiť náhradu trov konania - pozn. odvolacieho súdu) vo výške 56,92 eur na trovách právneho zastúpenia a 21,76 eur na trovách spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám právneho zástupcu žalobkyne. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil právne ust. § 2, § 3 ods. 1, 2 a 5 a § 4 ods. 1, 2 písm. g/ a i/, ods. 3 a 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy účastníčok (ďalej len „ZoSÚ“); § 37 ods. 1, § 39, § 40 ods. 1, § 52 ods. 1, § 54 ods. 1 a 2, § 517 ods. 1 a 2 a § 549 ods. 1 a 2 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z.; vecne potom záverom o existencii právneho vzťahu účastníčok na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru uzavretej medzi nimi 8. decembra 2008, na základe ktorej bol žalobkyňou žalovanej poskytnutý úver vo výške 27.990 Sk (929,10 eur), ktorú sumu sa žalovaná zaviazala splácať v 36 mesačných splátkach vo výške 36,15 eur. Úver však žalovaná riadne nesplácala a preto žalobkyňa od zmluvy odstúpila a dňom 30. júna 2010 sa stal úver splatným v celom rozsahu. Mal najmä za to, že predmetná zmluva neobsahuje náležitosti vyžadované podľa § 4 ods. 2 písm. g/ a i/ ZoSÚ, t. j. konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru (vyjadrenú presným dátumom), výšku, počet a termíny splátok istiny, výšku, počet a termíny splátok úrokov, a výšku, počet a termíny splátok iných poplatkov, pričom pre uvedené nedostatky zmluvu treba považovať za bezúročnú a bez

poplatkov, na ostatné poplatky a sankcie žalobkyňa nemá nárok, lebo ich dojednanie vo všeobecných obchodných podmienkach je absolútne neplatné. V prípade zmluvy účastníčok ide o tzv. typovú zmluvu napísanú drobným až nečitateľným písmom, teda zmluva vrátane všeobecných obchodných podmienok boli vopred pripravené žalobkyňou bez účasti druhej strany - spotrebiteľa, pričom konkrétny spotrebiteľ nemal právo do nej zásadným spôsobom zasahovať, prípadne meniť jej podmienky, nejde teda o podmienky individuálne dojednané. Dôvodom ich absolútnej neplatnosti je rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 od. 1, § 39 O. z., absencia písomnej formy podľa § 40 ods. 1 O. z.. Dohodu účastníkov o zmluvnej pokute nemožno akceptovať ako súčasť všeobecných podmienok, podľa O. z. zmluvná pokuta musí mať pre svoju platnosť písomnú formu, preto jej obsiahnutie vo všeobecných podmienkach nemožno akceptovať z hľadiska jej vážnosti a dôležitosti. Ustanovenia týkajúce sa zmluvnej pokuty sú tzv. typové, ich obsah určuje výlučne len dodávateľ, ktorý tieto podmienky formuluje a spotrebiteľ ich obsah meniť nemôže, ak chce zmluvu uzavrieť, má možnosť len všetko podpísať a akceptovať. Takéto konanie dodávateľa je pritom podľa súdu prvého stupňa v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore s obchodnými zvykosťami. Keďže žalovanej poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a v konaní bolo preukázané, že žalovaná na splátkach z celkovej sumy 929,10 eur uhradila 216,90 eur, súd prvého stupňa jej uložil zaplatiť žalobkyni ešte 712,20 eur (929,10 - 216,90) s príslušnými úrokmi z omeškania s tým, že v ostatnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Rozhodnutie o trovách konania bolo potom odôvodnené právne § 142 ods. 1 a 2 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne priznaním čiastočne úspešnej žalobkyni náhrady trov konania za dva úkony právnej služby pomerne, podľa jeho čistého úspechu v konaní, t. j. 34,26 % zo 166,15 eur, teda 56,92 eur vrátane DPH a 34,26 % zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 63,50 eur, teda 21,76 eur.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa a to v jeho zamietajúcej časti veci samej aj v časti o trovách konania, s návrhom na jeho zmenu vyhovením žalobe aj v takejto časti, alternatívne navrhla zrušenie rozsudku v napadnutej časti a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodila predovšetkým nesprávnym skutkovým a právnym posúdením veci súdom prvého stupňa, ktorý svoje rozhodnutie založil na reštriktívnom výklade ustanovenia § 4 ods. 1 písm. g/ ZoSÚ, ktorý (výklad) nemá oporu v právnych predpisoch ani pri použití obecných (všeobecných?) právnych predpisov. I s poukazom na ustanovenia O. z. upravujúce počítanie lehôt žalobkyňa zdôraznila, že v úverovej zmluve je uvedený dátum splatnosti prvej splátky ako i počet mesačných splátok, z ktorých údajov možno jednoducho vypočítať dátum konečnej splatnosti úveru. Mala na základe uvedeného za to, že dátum konečnej splatnosti úveru bol na zmluve i keď nepriamo uvedený a žalovaná si mohla pomocou poskytnutých údajov na úverovej zmluve termín splatnosti poslednej mesačnej splátky jednoducho vypočítať. Ani výklad ust. § 4 ods. 1 písm. i/ ZoSÚ súdom prvého stupňa podľa nej neobstojí, nakoľko v zmluve je uvedená ročná úroková sadzba, výška poskytnutého úveru, celkové náklady, výška mesačnej splátky a výška úrokov je zrejme z rozdielu medzi výškou úveru a celkovou čiastkou k zaplateniu a tu taktiež jednoduchým výpočtom je možné zistiť celkovú sumu dohodnutých úrokov, s ktorými bola žalovaná pri podpise zmluvy oboznámená. Výška mesačnej splátky je v zmluve uvedená celkovou sumou, keďže v prípade jednotlivých mesačných splátok ide o zložitú technickú úpravu zmluvnej dokumentácie a klientovi je spôsob umorovania dlhu poskytnutý pri podpise zmluvy na samostatnom papieri vo forme amortizačnej tabuľky, ktorá bola predložená aj súdu ako splátkový kalendár, ktorý je predaný (odovzdaný?) klientovi s podpísanou zmluvou. Zmluva podľa jej názoru obsahuje všetky zákonné náležitosti a žalobkyňa má tak nárok ako na zaplatenie úrokov tak i poplatkov účtovaných v súlade so zmluvou o úvere.

Žalovaná odvolací návrh nepodala.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/O. s. p. vec v medziach odvolania (teda správnosť rozhodnutia rozsudkom vo veci samej v zamietajúcej časti, ako aj v časti trov konania) a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania (pretože tu síce šlo /aj/ o vec samu, na druhej strane však nie aj o ktorýkoľvek zo zákonom ustanovených prípadov potreby pojednávania takejto veci na pojednávaní odvolacieho súdu, nakoľko tu nevznikla potreba dopĺňania ani opakovania dokazovania, súd prvého stupňa vec prejednal na pojednávaní, nešlo tu o konanie vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a pojednávanie odvolacieho súdu si nevyžadoval ani žiaden dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti veci samej treba považovať za správny.

Žalobkyňa sa žalobou od žalovanej domáhala zaplata 1.061 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.003,83 eur od 1. júla 2010 do zaplata. Podľa prílohy žaloby - odstúpenia o úverovej zmluve zo 7.5.2010 dlžná suma 1.061 eur pozostáva zo sumy 259,08 eur (dlžné mesačné splátky úveru, t. j. úverová istina vrátane úrokov po lehote splatnosti ku dňu účinnosti odstúpenia), 744,75 eur (úverová istina splatná ku dňu odstúpenia od zmluve), 57,17 eur (zmluvná pokuta za omeškanie so splácaním úveru).

Z predmetnej zmluve účastníčok z jej časti B) označenej „KLASICKÝ ÚVER“ vyplýva výška úveru 27990 Sk/929,10 eur, celkové náklady 11214 Sk/372,24 eur, počet mesačných splátok 36, výška mesačných splátok 1089 Sk/36,15 eur, súčet mesačných splátok 39204 Sk/1301,33 eur, ročná úroková sadzba 23,4 %, 1 splátka najskôr: do 15.01.2009, termín splatnosti je 15. deň v mesiaci, RPMN v %: 26,05, priemerná hodnota RPMN v % pre zodpovedajúci typ spotr. úveru na trhu SR: 34,92, spôsob splácania poštovou poukážkou (č. účtu bude oznámené poštou).

V písomnom podaní z 3.3.2014 žalobkyňa uviedla, že žalovaná mala na poskytnutý spotrebiteľský úver uhradiť žalobkyni celkovo sumu 1.301,40 eur, ktorá pozostáva z poskytnutého úveru 929,10 eur a zmluvne dohodnutých úrokov 372,30 eur, žalovaná však uhradila iba sumu 216,90 eur do odstúpenia od úverovej zmluve (7.5.2010), úver sa stal splatným k 30.6.2010 v celom rozsahu, po odstúpení od zmluve už žalovaná neuhradila nič. Podľa tohto podania dlžná suma 1.061 eur pozostáva zo sumy 259,08 eur (dlžné mesačné splátky úveru, vrátane zmluvných úrokov, po lehote splatnosti ku dňu účinnosti odstúpenia od úverovej zmluve v 09/2009 - 4/2010, ktoré žalovaná neuhradila, z toho úverová istina 165,42 eur a zmluvné úroky 93,66 eur), 744,75 eur (neuhradené úverové istiny splatné ku dňu účinnosti odstúpenia od úverovej zmluve od 5/2010 do zaplata t. j. poskytnutý úver 929,10 eur - uhradená úverová istina 18,93 eur - úverová istina z dlžných mesačných splátok úveru 165,42 eur), 57,17 eur (neuhradené zmluvné pokuty za omeškanie s úhradou splátok za 10/2009-3/2010 spolu s poplatkom za odoslanú upomienku a poplatkom za vstup pohľadávky do vymáhania). Úrok z omeškania si neuplatnil zo sumy 57,17 eur, zo zostávajúcej sumy 1.003,83 eur si uplatnil úrok z omeškania v zákonnej výške.

Podľa ust. § 4 ods. 2 písm. g/ a i/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ktorý bol až neskôr, teda po uzavretí zmluve v prejednávanej veci a to od 11. júna 2010 nahradený novším zákonom č. 129/2010 Z. z.), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať i konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Podľa ust. § 4 ods. 3 rovnakého zákona pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b/ dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a/, b/, d/ až j/, k/ a l/, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 35 ods. 2 O. z. právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.

Posudzujúc práve citované ustanovenie zmluve za použitia výkladu v zmysle § 35 ods. 2 O. z. a § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluve účastníčok, odvolací súd dospel k rovnakému záveru ako súd prvého stupňa a to že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje zákonom predpísanú náležitosť - konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, keď v uvedenom ustanovení sa nenachádza žiaden údaj, ktorý by sa dal považovať za označenie konečnej splatnosti úveru (je tu určená iba splatnosť prvej splátky a počet splátok). S poukazom na znenie príslušného zákonného ustanovenia nepostačuje a nie je rozhodujúce, že z obsahu zmluve o spotrebiteľskom úvere je možné dátum konečnej splatnosti vypočítať, keďže zákonodarca tu výslovne vyžaduje, aby zmluva obsahovala konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, čo v danom prípade splnené nebolo. V zmluve o spotrebiteľskom úvere nemusí byť nutne uvedený iba konkrétny dátum konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, keď konečná splatnosť môže byť v zmluve určená i iným spôsobom ako uvedením dátumu, avšak takým, ktorým je nesporné a jednoznačne určiteľný dátum splatnosti poslednej mesačnej splátky. V predmetnej zmluve ale údaj o konečnej splatnosti úveru nie je

uvedený žiadaným spôsobom. Ak by súd prijal argumentáciu odvolateľa, že konečná splatnosť úveru sa dá vypočítať, tak potom údaj o konečnej splatnosti úveru by nemusel byť obsiahnutý v žiadnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, pretože ak sa v nej uvedú základné náležitosti iba podľa písm. i/ zákona, dátum konečnej splatnosti úveru je vypočítateľný vždy.

Zjavne nespochybniteľným bol aj ten záver súdu prvého stupňa, podľa ktorého úverová zmluva neobsahovala ani určenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, hoci to vyžadoval § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

Tunajší odvolací súd sa totiž aj týmto problémom zaoberal už v minulosti, i keď v exekučnej veci (tu por. uznesenie Krajského súdu v Trnave z 9. augusta 2011 č. k. 10CoE/313/2010-44, vydané vo veci Okresného súdu Galanta sp. zn. 26Er/344/2010) a výsledkom jeho analýzy bol záver sformulovaný tak, že primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a ochrana tohto - z povahy veci slabšieho - účastníka právneho vzťahu) zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z. z. (pred jeho novelizáciou zákonom č. 568/2007 Z. z., čo ale rovnako je použiteľným aj na písmeno i/ ustanovenia počnúc 1. januárom 2008), ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „suma“ (dnes „výška“), „počet“ a „termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie čiastkových súm reprezentujúcich jednotlivé čiastkové položky, čo je navzdory odchylnosti takejto úpravy spotrebiteľských úverov od úpravy úverov všeobecne práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa (ktorý by pri rozhodovaní sa, či zmluvu uzavrie, nemal byť zavádzaný ani problematickými údajmi, z ktorých nemusí byť schopný vyvodit', aké bude skutočné navýšenie sumy reálne mu poskytnutej a teda i celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť).

Keďže potom s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, v zmysle citovaného ust. § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. je nevyhnutné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, v konaní bolo nesporne preukázané, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 929,10 eur, táto dosiaľ uhradila sumu 216,90 eur do odstúpenia žalobkyne od úverovej zmluvy a žiadnu sumu po odstúpení, bolo dôvodným žalobe vyhovieť v časti o zaplatenie 712,20 eur s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 712,20 eur od 1.7.2010 do zaplatenia a v časti smerujúcej k zaplateniu dlžných úrokov a poplatkov s príslušenstvom ju zamietnuť.

V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednania zakladajúce zmluvnú pokutu alebo iné obdobne znevýhodňujúce ustanovenia zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale iba spotrebiteľskej zmluvy samotnej, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripojuje svoj podpis (nález Ústavného súdu Českej republiky z 11. novembra 2013 sp. zn. I. ÚS 3512/11).

Odvolací súd má za to, že žalovaná ako spotrebiteľka nebola pred podpisom zmluvy, ktorá obsahovala drobným písmom odkaz na všeobecné podmienky žalobkyne pre poskytnutie spotrebiteľského úveru s danými všeobecnými obchodnými podmienkami oboznámená (opak zo spisu nevyplýva). V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednania o zmluvnej pokute zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale iba spotrebiteľskej zmluvy samotnej a aj v prejednávanej veci sa podpis žalovanej nachádza na zmluve, avšak nenachádza sa na všeobecných podmienkach žalobkyne pre poskytnutie spotrebiteľského úveru. Preto bolo dôvodným aj zamietnutie žaloby v časti smerujúcej k zaplateniu zmluvnej pokuty za omeškanie so splácaním úveru.

Odvolací súd pri riadení sa týmito úvahami a pre stotožnenie sa aj so skutkovými i právnyimi závermi súdu prvého stupňa, preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej, podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Súd prvého stupňa správne rozhodol o trovách konania podľa § 142 ods.2 O. s. p. a pri nedostatku dôvodov spochybnit' určenie výšky priznanej náhrady trov konania žalobkyňi by tak bolo namieste potvrdenie napadnutého rozsudku aj v časti trov konania (podľa § 219 ods. 1 O. s. p.), nebyť v tejto časti nesprávnej formulácie výroku spočívajúcej v uvedení slovného spojenia „Žalovaná je povinná nahradiť....“ namiesto správneho „Žalovaná je povinná zaplatiť....“ a určenia lehoty na plnenie 15 dní bez akéhokoľvek odôvodnenia. Bolo tak treba zosúladiť príslušný čiastkový výrok rozsudku s platnou

úpravou procesného práva a pre nezistenie dôvodov na určenie dlhšej lehoty na plnenie určiť zákonnú 3 - dňovú lehotu na plnenie, navyiac u fyzických osôb advokátov súdna prax zákonnú povinnosť zaplatiť náhradu „advokátovi“ (§ 149 ods. 1 O. s. p.) prakticky bezvýnimočne interpretuje tak, že oprávneným tu nie je priamo advokát, ale náhrada sa má zaplatiť účastníkovi s právom na náhradu trov konania „k rukám advokáta“, čo boli dôvody, pre ktoré odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti trov konania ako inak vecne správny podľa § 220 O. s. p. zmenil spôsobom uvedeným v druhej vete výroku tohto svojho rozsudku.

V takto skončenom odvolacom konaní to bola žalovaná, ktorá v ňom zaznamenala úspech (pretože žalobkyňa s odvolaním neuspela) a vzniklo jej právo na náhradu trov konania (odvolacieho) podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.. Odvolací súd jej však žiadnu náhradu nepriznal, nakoľko nepodala návrh na priznanie jej náhrady (hoci tu ide o nutnú procesnú podmienku podľa § 151 ods. 1 O. s. p.) a to za situácie, keď ani zo spisu vznik žiadnych trov odvolacieho konania na tejto strane sporu nevyplýval.

K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.